

Başörtüsü Yasakçıları Direnişi Sindiremiyor

Zehra Ç. Türkmen

Rahmet ve Kur'an ayı olarak bilinen Ramazan'ı geride bıraktık. Ramazan, Kur'an'ın en fazla ilgi topladığı ve okunduğu ay olarak bilinir yaşadığımız ülkede. Kur'an'a olan ilgi onun mesajını kavramaya ve yaşamlıştırmaya dönük ne gibi kazanımlara vesile oluyor, net olarak bilemiyoruz; ama Kur'an vahyiyle bildirilen ilkelerin, emirlerin ve kurtuluş yolunun büyük ölçüde engellenen ve yasaklanan bir ülkede yaşadığımızı fiili olarak biliyoruz. Ayrıca Türkiye adıyla ulus temeller üzerinde kurulan bu ülkede başından beri İslami kimliğimizin engelli, çoğu kere de yasaklı olduğunu bilmekteyiz. Bu yasaklardan birisi de YÖK yasasıyla daha sonra da 28 Şubat 1997 askeri darbesiyle hukuksuz olarak yürütölen ve sıkı takiplerle dayatılan başörtüsü yasağıdır.

Biliyoruz ki kılık kıyafet inkılabıyla gündeme getirilen, 1981 Anayasası'nın icat ettiğı YÖK uygulamalarıyla mevzi sorunlar olarak belirginleşen başörtüsü yasağı 28 Şubat kararları ile ölkede genelinde bütün kurumlarda tedrici ve planlı bir şekilde aşama aşama yaygınlaştıırıldı. 28 Şubat'ın hortlattığı başörtüsü yasağına karşı az şeyler yapılmadı. Merkez uygulama alanı olarak İstanbul Üniversitesi seçilerek başlatılan ve adım adım yaygınlaştıırılan bu insanlık dışı faşist yasağına karşı, bir avuç Müslöman öğrencinin, bazı işçi, memur, esnaf, yazar ve avukatlarla İstanbul Üniversitesi Kampusu önünde başlattıkları direniş Türkiye'de askeri darbelerle karşı gösterilen en soluklu, kararlı ve kimlik aşılایıcı bir tavrın örnekliliğini oluşturdu. "Başörtüsü İslami Kimliğimizdir", "Cuntaya Hayır Eğitime Özgürlük", "MGK Tehdidi Yıldırılmaz Bizleri", "Tevhid, Adalet, Özgürlük", "Üzölme Gevşeme Allah Bizimle" gibi sloganlarla yükselen bu onur mücadelesinde Müslöman kitlelere ve cemaatlere sinikliğın ve uzlaşmanın değil, direnişin ve varoluşun ibadi yolu gösterilmiş oldu.

28 Şubat'ta darbecilere ve resmi ideoloji dayatmasına karşı İstanbul Üniversitesi önünde başlatılan ve daha sonra yaygınlaştıırılan başörtüsü yasaklarına karşı direnişin moral aşılایıcı örnekliliğini oluşturan az sayıda Müslömanın bu öncü tavrını, bildirilerini, direniş karelerini bu mücadelenin fiili olarak yürütölme imkanının oldukça daraldığı bir dönemde kurulan Özgür-Der, "Şahitlik" albümüyle tanıklaştıırdı ve tarihe nasıl bir not düşöldüğünü belgeleştirdi. Daha sonra mücadelenin yaygınlaşan boyutunu Ak-Der'in çıkarttığı bir diğör başörtüsü albümü tamamladı.

Aynı üniversitede yürürlöğe konan 1987 başörtüsü yasağına karşı 6-7 kız öğrencinin Müslöman mahfillerin mazeretçi ve gelenekçi yaklaşımlarını aşarak başlattıkları direniş kimlik aşılایıcı olmuştu. Ancak İslami uyanış sürecinden etkilendiğı halde gerek düşünsel ve gerek metodik rehberlikten mahrum olan bu direniş örnekliliğı zaman içinde kurumlaşamadı ve dağıldı. Ama "Şahitlik" albümüne baktığımızda fotoğraf karelerinde ve konunun hukuki ve tecrübi kazanımlarını aktarım boyutunda öne çıkan ve 1987 başörtüsü direnişini başlatan 6-7 kişiden bazılarını görebiliyorduk. O kişilerden birisi de eylemin başından beri hem fiili direniş hem hukuki çözümleme konusunda bir çok karede öne çıkan rahmetli Macide Göç idi.

Öncü diyebileceğimiz insanlar ve bir avuç direnişçi, belirttiğimiz gibi az şeyler yapmadılar. Polislerle, panzerlerle, polis köpekleriyle boğuştular. Gözaltına alınanlar oldu, tutuklananlar, dayak yiyenler, okullarından atılanlar, hatta direnişlerinde ulusal bayrak taşımadıkları için kaldıkları dindar kesimlerin yurtlarından çıkartılanlar. Özgür-Der'in kurucu heyetinde bir kardeşimiz vardı: Nevin Öner. Derneğin kuruluş toplantısına katılamamıştı. Çünkü direnişindeki kararlılığı nedeniyle 7 arkadaşımızla birlikte hakkında tutuklama kararı çıkmıştı ve polis tarafından aranıyordu. O toplantıda onun yeri boş bırakılmıştı ve masada oturacağı yerin önüne bir demet karanfil konulmuştu.

Gerek düşünsel gerek metodik eēitimini gereēince alamamış ve kimliēini gereēince oluşturamamış, veya almış fakat perspektifini tamamlamış ama  etin sınavlar karşısında dayanamayıp kopmuş, ayrışmış,  mitsizliēe kapılmış veya pasifleşmiş unsurlarımız da oldu 28 şubat'tan bu yana. Ama tüm olumsuz şartlara ve 28 şubatlara raēmen nasıl 1987 direnişçilerinden ayakta kalanlar etrafına  mit ve bilinç sa tılsa, 28 şubat İHL ve başörtüsü direnişçilerinden de tüm savrulmalara ve d nyevileşmelere raēmen ayakta kalan ve geleceēimizin ümidi olan sınanmış bir nesil ve birikim var gündemimizde. Tüm savrulmalara, devşirilmelere, uzlaşmalara raēmen her geçen gün Allah'a verdiēi ahidlerinde, vahye şahitlik ve ıslah görevinde kararlı, bilinçli ve birikimli daha çok Macideler,  zlemler, Fatımlar var artık saflarımızda. Ve artık saflarımız m 'min ve m 'minelerin birbirlerinin velisi olduēu bilinciyle daha da mutmain.

Tüm beşeri baēları aşarak vahyin rehberliēine baēlanan, hakkın ve adaletin řahitliēini üstlenen insan  bekleri Kur'an nesli hedefine doēru adım attıkça, İşlam düşmanları ve emperyalizmin işbirlikçileri daha da öfkeleniyor ve yasakçı yüzlerini daha da maskesiz bir tarzda ortaya koymaya başlıyorlar. Bu kaçınılmaz bir mücadele. Zalimler, despotlar, mele ve m tref takımı yüzlerini demokrasi, hukuk, özgürlük maskeleriyle gizleseler de yasakçı ve dayatmacı yüzleri çırılçıplak. Türkiye Cumhuriyeti'nde önce İşlami olanlar ve  st İşlami kimlik yasaklandı, sonra fitri olan ana dil ve kavmi kimlikler. Ama İşlami ve fitri olanı yasaklamak fitrata aykırı. Aēır bedeller  dense de fitri olan yani Allah'a ait olanı yasaklayanlar bir gün mutlaka hesap verecekler ve Sünnetullah'a uygun davranan mücadele kararlılıēı ile mutlaka tasfiye edileceklerdir.

H k met'in AB'ye katılma ve demokratikleşme sürecine raēmen yasakların ve dayatmaların s rd ēu bir ülkedir Türkiye. Aslında İşlam'la ilgili yasakların ve dayatmaların sadece Türkiye rejimine has olmadıēını, emperyalist Batı tarafından üst bir iradeyle istenen ve deēiřik kılıflar içinde k reselleştirilen bir hedef olduēunu artık herkes daha açıkça anlıyor ve izliyor. Diēer temel sorunlar ise emperyalist çıkarların taktik ve stratejik açılımlarından veya İşlami meselelerin üzerini örtmeye yarayan argümanlardan kaynaklanıyor. Bu konularda  ne sürülüp kullanılan en etkin araçlar ise yerli işbirlikçi rejimler, örgütler ve ulus devlet ideolojileri. Ve tüm bu kuşatma ve karmaşa içinde Türkiye'de başörtüsü yasaēı yakıcı bir şekilde varlıēını sürdürüyor.

Bilindiēi gibi insanın kabul ettiēi doēruları ifade edebilmesi ve inandiēını yaşayabilmesi doēal ve insani haklardandır. Kur'an insanlıēa doēru yolu ve ölüyü gösterir ama tercih hakkını bize bırakır. İştleyen doēru yolu seçer, isteyen zilleti. Ama Türkiye'ye hakim olan ulusal resmi ideoloji ve askeri darbe anayasaları insanlara sınırlı da olsa böyle bir seçim hakkı tanımıyor. "Ya benim gibi olacaksın ya da öteki" diyor. Ve  teki g rd ēu herkesi dolaylı veya doērudan ezmeye  alışıyor. Resmi ideoloji adeta klonlama yoluyla ulusal tapın lara boyun eēen tek tip kültür ve tek tip insan üretmeye ve dayatmaya  alışıyor.

Türkiye darbeler  lkesi. I. Meclis'e karşı II. Meclis. Halkın istemlerine, adalet ve özgürlük arayışına karşı 1960, 1971, 1980, 1997 darbeleri. Türkiye'de askeri darbeler hukuku ve darbe anayasaları hayatımızı kuşatmaktadır. Türkiye yasaklar  lkesi. Yasaklar inançlarda, kimliklerde, düşüncelerde, Kitab'da, baş rt s nde, ana dilde vb. Yasaklara bahane olarak öne sürülen de ülkenin baēımsızlıēı, birlik ve b t nl ēu ve milli güvenlik.

Bu milli güvenlik söylemi bazı kereler histeri boyutuna ulaşır. Ve bilmekteyiz ki daha lisede askerlik yaşına varmadan Milli Güvenlik Bilgisi dersini vermeye giren apoletli subaylarla karşılaşır gençlerimiz. Emri alan astın kim, emri veren üstün kim olduēunu; 15 yaşından önce Kur'an eēitimi almanın, kamusal alanda ve eēitim sürecinde başörtüsü takmanın, aynı  lkede Allah'ın doēuřtan verdiēi farklı dil özelliklerini savunmanın bölücülük olduēunu işler Milli Güvenlik mantıēı. Niçin İlk Yardım dersi deēil, niçin Sivil Savunma dersi deēil de Milli

Güvenlik dersi. Çünkü bu derste genç beyinler asker olmadan askeri itaate şartlandırılır. Apoletli subay derse komutla girer ve komutla başlar. Şimdi de bu komutanlar okullarda eğitim sürecini bizzat denetliyorlar. İmam hatip liselerinde kız öğrenciler başörtülerini çıkartmıyorlar diye öfkeleniyorlar, ihbarda bulunuyorlar; gerekirse İstanbul, İzmir, Tokat vb. illerimizde yapıldığı gibi okul kapısı önüne cemselerle asker yığıp gencecik öğrencilere korku salmaya çalışıyorlar.

Cemseyle okul önlerine asker indirip korku salma hukuksuzluğunu, sivil komutanlığa özenen Almanya'daki Türk kökenli bazı milletvekilleri de Avrupa'ya taşımak istiyor. İçimizdeki laik ve pozitivist değerleri savunmakta kraldan daha çok kralcı olan Batı'nın işbirlikçileri, emperyalizm adına bir halkı sömürgeleştirmenin kılavuzluğunu ve ispiyonculuğunu yapmaya çalışıyorlar. Aynı 28 Şubat darbecileri gibi onlarda öncelikle İslami kimliğimizi öncelikli tehlike olarak görüyorlar. Avrupalılara diyorlar ki, *"Şu Türkiyeli Müslümanlar var ya. Onlar başörtülerini çıkartmadıkları müddetçe Avrupa'ya entegre olamazlar."* Onlar da Türkiye'deki başörtüsü yasakçıları gibi inandığı gibi yaşayan Müslümanları öteki olarak görüyorlar. Türkiye'deki işbirlikçi basın da bu uşaklığı övünçle ekranlara, gazete sayfalarına taşıyabiliyor. Bununla da kalmıyorlar, Fransız emperyalizminin Tunus'taki taşeronu Tunus askeri darbe rejiminin sürekliliği gibi, sokakta başörtüsü ile gezenleri takip edip taciz etmesini alçakça ve rezil bir pişkinlikle örnek olaymış gibi Türkiye kamuoyuna taşımaya kalkışıyorlar.

Bu arada Almanya'da üniversiteden din pedagojisi bölümü mezunu ve Bremen'de bir üniversite öncesi okulda öğretmenlik yapan Ayla Ekinci isimli kardeşimizin başörtüsü taktığı için görevine son verilmesi de farklı bir tartışma konusu. Ayrımcılık oluşturuyor diye başörtüsünü yasaklayan eyalet kararı, kipa ve haç takan Yahudi ve Hristiyan din adamı öğretmenler için geçerli olmuyor. Konu henüz yeteri kadar basına yansımada ama Almanya'da önemli tartışmalara neden oldu ve Ayla Ekinci'nin konumu iki farklı ulusal toplantıda tartışıldı. Bu arada Hristiyanlar din dersine başörtülü bir Müslüman bayanın girmesini istemiyorlar; laikler ise Hristiyanların Alman milli eğitimindeki inisiyatiflerini kırmak için Ayla kardeşimizin konumunu savunuyorlar ama bu sefer de feodal bir kültür olarak gördükleri başörtülü bir kimliği içlerine sindiremiyorlar. Türk kökenli Alman milletvekilleri de Türkiye'deki başörtüsü hukuksuzluğunu Almanya'da da yaygınlaştırmak için konuyu Alman kimliğine entegrasyon açısından kışkırtarak gündemleştirmeye çalışıyorlar. Bu kışkırtma karşımıza iflah olmaz bir işbirlikçiliği, sığınmacılığı ve yalakalığı çıkarıyor.

Türkiye'de otorite oluşturup çağdaş saltanatlar kurmak isteyenler ise açıkça Türkiye halkına kapitalist yaşam biçimini dayatmakta küresel kapitalizmin işbirlikçiliğini yapıyorlar. Halka açıkça diyorlar ki *"Ya bizim gibi olacaksın ya da öteki!"* Aslında tüm bu dayatmalar da gösteriyor ki Türkiye'de kimlik ve sistem çatışması bir gerçektir; demokrasi, hukuk, özgürlük iddiaları ise büyük bir aldatmacadır.

Ve bizler, Ramazan orucu tutan ve Ramazan'ı Kur'an ayı belleyen Müslümanlar. Bizler sahte ilahlara, zalim efendilere ve sistemlere göre değil, Allah'ın Kitab'ına göre kimliğimizi ve geleceğimizi şekillendirmek isteyenlerdeniz. Tağutların önünde başımızı eğmemeliyiz. Kimliğimizi, inancımızı ve başörtümüzü teslim etmemeliyiz. Bu ülkede haktan ve adaletten yana olanlar ayakta durduğu müddetçe, öteki olanlar biz değiliz onlardır; yani öteki olanlar halkımızı emperyalizme ve kapitalist yaşam tarzına entegre etmeye çalışan zalimler ve işbirlikçilerdir.

Ramazan ayı donanım, muhasebe ve hatırlatma ayı idi. Bizler de İzmit, Sakarya, Van gibi illerde haftalarca Allah'ın emirlerini ayakta tutmak ve gündeme taşımak için eylemlerde bulunan kardeşlerimiz gibi İstanbul'da Ramazan ayında daha etkili olur düşüncesiyle dört hafta boyunca insanımıza ve Müslümanlara açıkça hatırlatma görevinde bulunduk. Başörtüsü üzerinden sistemin zulüm ve haksızlıklarını dillendirdik ve Allah'ın emirlerini hatırlattık. Ve

dedik ki bilgimizi ve kimliğimizi vahiyle netleştirmeli ve şahitleştirmeliyiz. Önümüzde uzun bir yürüyüş var. Engeller büyük. Yol azığımızı yani fikri ve sosyal donanımımızı hayatın ve mücadelenin içinde oluşturabilmeliyiz. Gücümüz yettiği oranda hakka ve adalete olan bağlılığımızı tanımlayabilmeliyiz. Zalimler karşısında sürdürülebilir topyekün bir dirilişin ve mücadelenin şartlarını hazırlayabilmeliyiz. Bugün buradayız. Yarın bir ders halkasında, seminerde, konferansta, yürüyüşte ve meydanlarda. Bizim için hayat İslam'dır. İslam hayatın anlamı ve değeridir. Umudu yüreklerde yeşertecek olan bizleriz. Ve eğer bizlerde umudumuzu kaybedersek, bundan sonra kaybedecek başka bir şeyimiz kalmayacaktır.

Son eylemimizde, bu tarz eylemlerimizin son olmayacağını bildirerek Ramazan boyunca zulüm, baskı ve yasaklara karşı "La" deme kararlılığımızı haykırdık. Uzun soluklu mücadelelere hazırlanmak, etkinliklerimizi hayatın diğer sahalarına da yayabilmek kararlılığıyla eylemimize katılan tüm kardeşlerimiz birbirine karşılıklı olarak şükranlarını sundular. İslami uyanış ve bilinçlenme sürecine katkıda bulunmayı ibadi bir görev bilerek bazı şehirlerde her hafta Allah'ın emirlerini hatırlatmak için meydanlarda tanıklık görevini gerçekleştirme imkanını oluşturan kardeşlerimize selamlar ve dualar yöneltildi. İnşallah Rabbimiz daha salih amellerde ve istikametlerde her daim ayaklarımızı birbirimize yöneltir ve saflarımızı güçlendirir.

Zulüm, şirk ve sömürü sürdüğü müddetçe bilinçlerimizi ve eylemlerimizi özgürleştirmek ve aynı zamanda vahyin aydınlığına yönelmek kulluk ve insanlık görevimizdir. Bilgisiz bir eylemden ve eylemsiz bir inançtan Rabbimize sığınırız.

Haksöz Dergisi Sayı: 188 - Kasım 2006

Kaynak: Başörtüsü Yasakçılarını Direnişini Sindiremiyor - Zehra Ç. Türkmen